VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI KULTURY FIZYCZNEJ, SPORTU I TURYSTYKI**
(NR 103)
z dnia 21 listopada 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (nr 103)

21 listopada 2013 r.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, obradująca pod przewodnictwem posła **Ireneusza Rasia (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja Ministra Sportu i Turystyki na temat działań legislacyjnych w obszarze usług turystycznych,

– informacja Ministra Sportu i Turystyki oraz Prezesa Towarzystwa Przyjaciół Narciarstwa i Przyrody na temat barier prawnych w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej,

– informacja Ministra Sportu i Turystyki na temat „Polskie Ramy Kwalifikacji – nowe ramy jakości kadr",

– zmiany w składzie prezydium Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Katarzyna Sobierajska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Aleksander Giertler** prezes Izby Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Paweł Niewiadomski** prezes Polskiej Izby Turystyki, **Marta Fogler** prezes zarządu Towarzystwa Przyjaciół Narciarstwa i Przyrody, **Krzysztof Łopaciński** dyrektor Instytutu Turystyki w Warszawie, **Jerzy Adamski** dyrektor biura Polskich Stacji Narciarskich i Turystycznych wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Rzepczyńska** członek komisji w Polskiej Izbie Ubezpieczeń wraz ze współpracownikami, **Bogusław Gałązka** dyrektor generalny Olimpiad Specjalnych Polska, adw. **Małgorzata Kulig-Juźwiak**.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Krzysztof Majer** i **Artur Zaniewski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Szanowni państwo, zgodnie z listą obecności stwierdzam kworum i otwieram posiedzenie Komisji.

Pragnę, rozpoczynając posiedzenie, powitać w imieniu prezydium Komisji wszystkich zaproszonych gości. Witam pana ministra-elekta Andrzeja Biernata, który chyba po raz ostatni zasiada obok mnie w ławie prezydialnej. Witam panią minister Katarzynę Sobierajską oraz wszystkich dyrektorów departamentów, którzy towarzyszą jej w dniu dzisiejszym podczas obrad Komisji. Witam przedstawicieli różnych instytucji i organizacji pozarządowych. Witam przedstawicieli izb turystycznych oraz przedstawicieli narciarstwa. Witam wszystkich, którzy tradycyjnie uczestniczą w posiedzeniach Komisji.

Porządek dzienny został państwu przekazany. Przewiduje w dniu dzisiejszym trzy punkty. Pierwszy to informacja Ministra Sportu i Turystyki na temat działań legislacyjnych w obszarze usług turystycznych, drugi to informacja Ministra Sportu i Turystyki oraz prezes Towarzystwa Przyjaciół Narciarstwa i Przyrody na temat barier prawnych w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej – głos w tej sprawie zabierze również pani minister. Trzeci to informacja Ministra Sportu i Turystyki na temat „Polskie Ramy Kwalifikacji – nowe ramy jakości kadr".

Czy są uwagi odnośnie do porządku obrad?

Nie słyszę zgłoszeń.

Stwierdzam, że porządek dzienny pracy Komisji został ustalony. Przystępujemy do jego realizacji.

Bardzo proszę panią minister o informacje w pierwszym punkcie dotyczące działań legislacyjnych w obszarze usług turystycznych.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Katarzyna Sobierajska:

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, jeśli chodzi o informacje na temat działań legislacyjnych w obszarze usług turystycznych, to pragnę szczególnie zaznaczyć, iż ten obszar od dłuższego czasu stanowi element prac Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zmian legislacyjnych, zwłaszcza w naszych przepisach sektorowych ostatnio jest wiele. Musimy mieć na względzie to, że działalność w obszarze usług turystycznych nie podlega tylko przepisom i ustawom sektorowym, ale również innym ustawom, jak np. ustawie dotyczącej prowadzenia działalności gospodarczej. W moim wystąpieniu chciałam skupić się jednak wyłącznie na zmianach sektorowych będących w kompetencji Ministra Sportu i Turystyki.

Mają państwo świadomość, że wypadki, do jakich doszło w roku 2012 były impulsem do głębokiej analizy funkcjonowania prawa w obszarze turystyki. Ministerstwo Sportu i Turystyki pod ich wpływem podjęło pierwsze istotne inicjatywy legislacyjne. Obecnie dotyczą one następujących obszarów: systemu zabezpieczeń finansowych w przypadku niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych. Mam na myśli dwie inicjatywy – w zakresie zmiany rozporządzeń Ministra Finansów obowiązujących odnośnie do ustawy o usługach turystycznych oraz założenia projektu ustawy o turystycznym funduszu gwarancyjnym.

Kolejna kwestia to kompleksowa zmiana ustawy o usługach turystycznych. Wynika ona między innymi z tego, że Komisja Europejska przedłożyła projekt nowej dyrektywy dotyczącej imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych. Jeśli ta nowa dyrektywa zostanie przyjęta to będzie trzeba dokonać zmian w polskim porządku prawnym i, z pewnością, podstawowym dokumentem legislacyjnym, który będzie implementował dyrektywę będzie nowa ustawa o usługach turystycznych. Prace, które obecnie się toczą realizowane są mając na uwadze to, co dzieje się w Komisji Europejskiej.

Następna kwestia to zmiana rozporządzeń dotyczących przewodników turystycznych i pilotów wycieczek. Te zmiany wynikają z wejścia w życie ustawy deregulacyjnej. Nakłada ona na nas obowiązek zmian w tym zakresie dotyczących aktów wykonawczych. Zmienione zostanie również rozporządzenie w sprawie obiektów hotelarskich oraz innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Ostatnia kwestia, to rozporządzenie dotyczące udzielenia pomocy publicznej na wspieranie inwestycji w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym w zakresie regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy *de minimis* w ramach obecnie obowiązującej perspektywy 2007-2013. Dotyczy ona głównie Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Co kryje się pod tymi zmianami? Wyjaśnię za chwilę.

Odniosę się teraz w kolejności do wymienionych przeze mnie obszarów zmian. Pierwsza kwestia – rozporządzenia Ministra Finansów dotyczące wysokości minimalnych sum zabezpieczeń finansowych organizatorów i pośredników turystycznych. W maju br. weszły w życie rozporządzenia Ministra Finansów, które w sposób dość znaczący zmieniły sytuacje i warunki prowadzenia działalności przedsiębiorców turystycznych. Przypomnę jedynie najważniejsze kwestie. Nastąpiła zmiana podstawy wyliczenia minimalnych sum zabezpieczeń. Nie będzie to liczone na podstawie dochodu z minionego roku obrotowego. Wyliczenia będą opierały się na deklarowanych rocznych przychodach.

Poseł Andrzej Gut-Mostowy (PO):

Czy mogę prosić o ciszę? Pani minister zabiera teraz głos.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo dziękuję panu posłowi, za pomoc w prowadzeniu posiedzenia.

Proszę o kontynuowanie.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Dziękuję bardzo.

Wprowadzony zostanie obowiązek podwyższania przez przedsiębiorców wysokości posiadanych gwarancji lub ubezpieczenia w przypadku, gdy faktycznie osiągnięte przychody z działalności przekroczą zadeklarowany przez nich wcześniej poziom dochodów. Podwyższono minimalne sumy gwarancyjne dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność oraz tych, którzy prowadzą działalność w drugim roku. Zmiana wysokości zabezpieczenia jest niemal czterokrotna. W sposób zasadniczy ma to poprawić bezpieczeństwo klientów biur podróży. Doszło również do daleko idących zmian, jeśli chodzi o przedsiębiorców, którzy kapitałowo łączą się z innymi przedsiębiorcami i zmieniają formę prawną lub przejmują zobowiązania innych przedsiębiorców. Dotyczą ich wówczas dość znaczące podwyżki lub łączenie stosownych zabezpieczeń na rzecz swoich klientów.

Drugi obszar zmian dotyczy założeń ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym. Myślę, że to niezmiernie ważny w chwili obecnej akt prawny. W moim przekonaniu, oczekiwania społeczne co do szybkiego wprowadzenia go w życie są wysokie. Dokonaliśmy szczegółowych analiz funkcjonowania różnych rozwiązań w tym zakresie. Po bardzo dogłębnej analizie i konsultacjach z branżą i marszałkami uznaliśmy, że utworzenie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego jako systemu uzupełniającego obecnie obowiązującego w ustawie o usługach turystycznych, stanowi najlepsze rozwiązanie, jeśli chodzi o stuprocentowe zabezpieczenie interesów klientów biur podróży oraz wypełnienie przed przedsiębiorców obowiązku, aby zapewnić swoim klientom pełną ochronę.

Przypominam, że fundusz będzie osobą prawną a nie będzie jednostką sektora finansów publicznych. Będzie pobierał składki od przedsiębiorców zarejestrowanych w centralnej ewidencji organizatorów i pośredników. Wysokość składki ma być zróżnicowana na podstawie zakresu prowadzonej przez nich działalności. Ustalona zostanie na najniższym możliwym poziomie. W obecnym projekcie jest to 15 i 20 zł. Kwota 20 zł to zabezpieczenie wyjazdów pozaeuropejskich a 15 zł – wyjazdów zagranicznych na teren Europy. Fundusz będzie miał dodatkowe istotne zadanie – będzie jednostką odpowiedzialną za sprowadzanie klientów do kraju, w przypadku ogłoszenia przez organizatora upadłości i niewypełnienia przez niego tego obowiązku. Będzie również rozliczał roszczenia wszystkich klientów upadłych biur podróży, również w zakresie pierwszego filaru. Wszystkie zależności pomiędzy podstawowym systemem a uzupełniającym są szczegółowo opisane w projekcie założeń funduszu oraz (o ile dobrze pamiętam) były prezentowane podczas posiedzenia Komisji.

Jeśli chodzi o aktualny stan prac, to pragnę powiedzieć, że projekt założeń został uzgodniony w ramach Komitetu Stałego Rady Ministrów. Żaden z resortów nie zgłasza uwag w tym zakresie. Uzgodniony został również z Ministerstwem Finansów, które wydaje się być kluczowym partnerem w tym zakresie. Z uwagi na rekonstrukcję, Komitet nie podjął jeszcze ostatecznej decyzji. Myślę jednak, że w dość szybkim trybie będzie mógł wydać tę decyzję i wówczas zostanie skierowany pod obrady Rady Ministrów.

Kolejny obszar zmian dotyczy ustawy o usługach turystycznych. Tak jak zasygnalizowałam, podjęliśmy inicjatywę kompleksowej zmiany tego aktu prawnego, który jest najważniejszym obecnie źródłem regulacji prowadzenia działalności w obszarze turystyki. Zmiany w ustawie są konieczne i spowodowane wieloma faktami. Myślę, że kolejna nowela nie miałaby już sensu. Trzeba przygotować nowy dokument. Wprowadzona została również ustawa deregulacyjna, która zasadniczo zmienia rozdział ustawy dotyczący przewodników i pilotów wycieczek. Nowa dyrektywa unijna również spowoduje zmiany w ustawie. Myślę, że dojdzie również do drobnych zmian w rozdziale o świadczeniu usług hotelarskich. Są one niezbędne, dlatego podjęliśmy tę pracę. Zgłosiliśmy tę inicjatywę do zespołu programowania prac legislacyjnych rządu. Poproszono nas o przygotowanie testu deregulacyjnego. W chwili obecnej kończymy opracowywać ten test. Prace w tym zakresie toczą się na bieżąco.

Zasadniczą kwestią będzie również nowa dyrektywa. Wczoraj, podczas posiedzenia podkomisji, mieliśmy okazję omawiać zmiany, które to nowe prawo unijne wniesie. Zasadniczo stanowisko rządu odnośnie do kierunkowych zmian jest pozytywne. Przyjęte zostało przez obie komisje do spraw Unii Europejskiej – zarówno Sejmu, jak i Senatu

w sierpniu br. Dostrzegamy potrzebę pewnych uszczegółowień i zmian. Odbyły się już dwa spotkania robocze w ramach Komisji Europejskiej. Pod koniec listopada, w przyszłym tygodniu, odbędzie się kolejne posiedzenie. Niewątpliwie będzie musiała być doprecyzowana definicja w dyrektywie, gdyż trzeba podkreślić, że dyrektywa jest trudna. Miała ona uprościć i ujednolicić dotychczasowe prawo unijne, ale nieco je komplikuje. Odnosi się do najważniejszych zjawisk, jakie zachodzą w obszarze turystyki, chociażby zjawiska jakim są tzw. pakiety dynamiczne.

Kończąc omawianie dwóch ostatnich obszarów zmian, warto omówić jeszcze rozporządzenia deregulacyjne. W związku z wejściem w życie ustawy deregulacyjnej, Ministerstwo Sportu i Turystyki zobowiązane jest do zmiany rozporządzeń w zakresie uprawnień przewodnika turystycznego (miejskiego i terenowego) oraz pilota wycieczek. Musimy wydać również nowe rozporządzenie w sprawie uprawnień przewodników górskich. W chwili obecnej sytuacja obu rozporządzeń wygląda tak, że jesteśmy w trakcie konsultacji społecznych. Chodzi o rozporządzenie uchylające kwestie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności pilota wycieczek oraz analogiczne, dotyczące przewodnika turystycznego. Rozporządzenia deregulacyjne (nazywam je tak roboczo), które wynikają z tej ustawy musimy wydać do końca czerwca 2014 roku. Prace są w toku, nie identyfikujemy zagrożeń, jeśli chodzi o harmonogram działania.

W dniu 8 października weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki zmieniające rozporządzenie w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. To stosunkowo niewielka zmiana, ale istotna. Nawiązuje do zmiany przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W naszym rozporządzeniu we wszystkich hotelach i motelach znosimy kategorię oraz wymóg posiadania wyznaczonych jednostek mieszkalnych dla palących. Wprowadzamy również wymóg wyposażenia w popielniczkę jednostek mieszkalnych wyznaczonych dla palących, o ile przedsiębiorca wyznaczy taką jednostkę. Zmiana dotyczy kwestii dość istotnych dla naszego zdrowia.

Ostatnia kwestia to rozporządzenie w sprawie pomocy publicznej. Zmiana rozporządzenia, które było przygotowane na początku obecnej perspektywy finansowej dotyczy terminu jego obowiązywania. Pierwotnie miało obowiązywać do dnia 31 grudnia 2013 roku a chcemy przedłużyć okres jego działania, z uwagi na czas trwania projektów i możliwość ich realizacji, na okres n+2 – do dnia 30 czerwca 2014 roku. Umożliwi to wydłużenie o czas realizacji postępowań w zakresie udzielania pomocy publicznej w ramach inwestycji realizowanych w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka. Obecnie ten projekt rozporządzenia jest w trakcie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Odpowiedzi już wpłynęły do ministerstwa, nie ma kontrowersji w tym zakresie i zapewne w najbliższym czasie rozporządzenie zostanie wydane.

To wszystko, co chciałam powiedzieć na ten temat.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję pani minister.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy zabrać głos pragnie poseł Jan Tomaszewski.

Poseł Jan Tomaszewski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, mam pytanie. Prasa podała, że fundusz zabezpieczający upadłość firm nie będzie obowiązywał w roku bieżącym, nie będzie zatwierdzony. Chciałbym usłyszeć, aby pani minister to powiedziała i prasa dała nam spokój, bo my i wy macie z tego z tytułu nieprzyjemności: kiedy ten fundusz wejdzie w życie? Okres turystyczny rozpoczyna się w czerwcu. Turyści chcą wiedzieć, czy będą mieli gwarancję szczęśliwego powrotu z wakacji. Powiedziała pani, że fundusz zostanie wprowadzony jak najszybciej. Kiedy to będzie? Proszę o zdefiniowanie terminu.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Kto z państwa jeszcze chce zabrać głos? Przedstawiciel branży, bardzo proszę.

Prezes Polskiej Izby Turystyki Paweł Niewiadomski:

Dzień dobry. Paweł Niewiadomski, prezes Polskiej Izby Turystyki.

Panie przewodniczący, panie ministrze, rozpocznę może wypowiedź od złożenia panu gratulacji. Mam nadzieję na miłą współpracę. Warto przypomnieć, że będzie pan kierował resortem sportu i turystyki, o czym ostatnio media zapomniały. To sektor, który przynosi gospodarce 6% PKB. Gratulacje.

Przyłączam się do pytania pana posła Tomaszewskiego, ale w nieco szerszym kontekście. Generalnie branża bardzo pozytywnie ocenia przyspieszenie prac Ministerstwa Sportu i Turystyki nad nowymi przepisami regulującymi sektor biur podróży i wszystkich usługodawców okołoturystycznych. Chciałbym dowiedzieć się, jaki jest przewidywany harmonogram wejścia w życie przepisów – zarówno ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym, o której mówił pan poseł Tomaszewski oraz ustawy o usługach turystycznych? Jak pani minister ocenia ten terminarz w kontekście ewentualnego wejścia w życie nowej dyrektywy? Rynek usług turystycznych jest bardzo dynamiczny i objęty dużymi zmianami. Nie mają one jednak żadnego odzwierciedlenia w przepisach zarówno na poziomie Unii Europejskiej – dyrektywa nie została zmieniona od 23 lat – jak również w Polsce. Już w roku 2009 postulowaliśmy konieczność zmian.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy ktoś jeszcze z państwa posłów lub gości chciałby zabrać głos w dyskusji?

Bardzo proszę.

Prezes Izby Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Giertler:

Panie przewodniczący, nazywam się Aleksander Giertler i jestem prezesem Izby Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej.

Chciałem również dołączyć się do gratulacji dla pana ministra Biernata. Zwracam uwagę, że będzie kierował resortem sportu i turystyki, bowiem często mówi się, że to ministerstwo sportu.

Izba Turystyki RP była i pozostała przeciwna powołaniu Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego. Ta decyzja jest umotywowana. Nie będę rozwijał uzasadnienia tego faktu. Nadal uważam, że mogły być przyjęte inne rozwiązania, jednak to było najprostsze. Gdy będzie obowiązywało, będzie realizowane, nie można od tego uciec.

Chciałem w mojej wypowiedzi podkreślić, że przyspieszenie prac MSiT w zakresie legislacji porządkuje sprawy, które były wcześniej poza obszarem szerokiego zakresu usług turystycznych. Myślę, że to istotne, aby przyjęty harmonogram pozwolił na przygotowanie przepisów, deklaracji i decyzji wydanych później, dotyczących przestrzegania prawa w zakresie turystyki, nie tylko pod względem legislacyjnym, ale i praktycznym. Pragnę dołączyć się do oczekiwań kolegi Pawła Niewiadomskiego, jeśli chodzi o terminarz. Myślę, że to ważna sprawa, jeśli przepisy mają być skuteczne.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Głos ma pan poseł Marek Matuszewski.

Poseł Marek Matuszewski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, chciałbym dołączyć się do wypowiedzi w sprawie funduszu gwarancyjnego. Czy może pani zapewnić nas, że w przyszłym roku nie dojdzie do takich sytuacji, do jakich doszło w latach ubiegłych, gdy turyści byli zdani sami na siebie lub na marszałków województw? Chciałbym poznać terminarz prac.

Chciałbym powiedzieć tym, którzy się nie orientują (pochodzę z województwa łódzkiego, myślę, że za chwilę będą udzielone informacje w tym zakresie) – pan minister Andrzej Biernat ma pewne doświadczenie turystyczne. Prowadził firmę związaną z turystyką. Myślę, że będzie sprzyjał tej branży, aby nie dochodziło do sytuacji, o których mówiliśmy, że turyści zostawiani są przez różne nieuczciwe firmy na lodzie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Bardzo proszę, głos zabierze przewodniczący podkomisji stałej do spraw turystyki, pan poseł Andrzej Gut-Mostowy.

Poseł Andrzej Gut-Mostowy (PO):

Panie przewodniczący, swoją wypowiedź, w przeciwieństwie do mojego przedmówcy, chciałbym rozpocząć od gratulacji dla nowego pana ministra.

Chciałbym zadać pani minister pytanie. Wiadomo, iż ten fundusz jest jedynie uzupełnieniem obecnego systemu. Obecny sezon pokazał, że system generalnie się sprawdza. Zapewnione są środki finansowe na bezpieczny powrót turystów do kraju. Fundusz będzie funkcjonował jako dodatkowy filar uzupełniający środki finansowe w niektórych przypadkach. Pewnym *novum* jest fakt, iż na barki funduszu spadnie obowiązek sprowadzenia turystów do Polski. Mówiąc w skrócie: odciąży on w tym marszałków województw. Jest to zgodne z postulatami i przemyśleniami samorządów, bowiem dla marszałków nie była to ich główna sfera działania. Nie mają oni zapewne nawet doświadczenia w tych sprawach.

Gdyby była pani łaskawa przybliżyć tę nową zmianę w funduszu, byłbym wdzięczny.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Jeśli chodzi o pytania panów posłów Tomaszewskiego oraz Matuszewskiego i kolegów ze środowiska turystyki, już udzielam odpowiedzi. Harmonogram – bardzo chciałabym państwa zapewnić, że sytuacje, do jakich doszło w roku 2012 i roku 2013 nie będą miały miejsca – niestety, nie mogę tego uczynić. W gospodarce wolnorynkowej zdarzały się one i zapewne będą się zdarzały niezależnie od tego, czy będzie funkcjonował Turystyczny Fundusz Gwarancyjny, czy nie. Dlatego tworzymy fundusz gwarancyjny, aby w przypadku tego rodzaju zdarzeń klienci mogli dochodzić zwrotu wpłaconych środków za urlop, z którego nie mogli skorzystać, albo móc go zrealizować.

Jeśli chodzi o termin wejścia w życie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego pragnę powiedzieć, że ze swojej strony, wraz z kolegami z Departamentu Turystyki uczynimy wszystko, aby opóźnienia nie wynikały z naszej pracy. Pracujemy z maksymalną szybkością i priorytetyzujemy ten dokument – zakładam, że będzie on również szybko procedowany przez Radę Ministrów oraz parlament. Mam nadzieję, że zdążymy wprowadzić ustawę w życie przed kolejnym sezonem turystycznym.

Jeśli chodzi o ustawę o usługach turystycznych, to jest niezmiernie ważny dokument. Praca nad tym dokumentem powinna być rzetelna, głęboka, we współpracy z partnerami społecznymi. Niezmiernie istotna będzie w tym zakresie wspomniana dyrektywa unijna. Doszło do przyspieszenia prac Komisji Europejskiej. Jeśli Komisja i Parlament Europejski zdążą przyjąć dyrektywę przed wyborami do PE spowoduje to, że nasze dokumenty prawne (nasza ustawa o usługach turystycznych m.in.) zostaną bardzo szybko przygotowane. Należy mieć świadomość, że jeśli tak się nie stanie, proces legislacyjny w tym zakresie może zostać przerwany i dopiero po wyborach Parlament wznowi prace nad zmianą dyrektywy. Będzie to również moment, w którym będziemy musieli odpowiedzieć na pytanie: czy w przypadku nieprzyjęcia tej dyrektywy i przedłużania się prac nad nią będziemy procedowali nasz nowy dokument niezależnie od dyrektywy i później nowelizowali ustawę, aby uwzględnić przepisy prawa unijnego, albo czekali z nadzieją, że Parlament stosunkowo szybko ją wprowadzi. Wtedy będziemy mogli połączyć te dwa procesy legislacyjne i harmonijnie zaimplementować proces zmian w ustawie o usługach turystycznych.

Tak przedstawiają się zależności i uwarunkowania w kontekście obu wspomnianych dokumentów. Jeśli chodzi o zadania i rozszerzenia zadań funduszu o sprowadzanie turystów z powrotem do kraju, od początku w projekcie założeń takie zadanie dla niego przewidywaliśmy. Pan poseł Gut-Mostowy dobrze zauważył, że te założenia wychodzą naprzeciw postulatom urzędów marszałkowskich. Podczas Konwentu Marszałków Województw RP została podjęta również odpowiednia uchwała, która dotyczyła tych kwestii.

Sądzimy, że urzędy marszałkowskie (nie wszystkie) nie są dostatecznie dobrze przygotowane do tego rodzaju pracy operacyjnej. Jest ona często czasochłonna i intensywna (często przez 24 godziny na dobę), aby proces powrotu turystów do kraju mógł nastąpić sprawnie i szybko. Sądzę, że taka zewnętrzna jednostka, która będzie specjalizowała się w tych zadaniach i będzie miała bliski kontakt z branżą, pobierała składki na ten cel, będzie mogła wykonywać to zadanie sprawnie i dobrze. Odciąży to urzędy marszałkowskie w tym zakresie oraz w jakimś stopniu sektor finansów publicznych. Gdyby brakowało środków na sprowadzanie klientów w pierwszym filarze, koszty sprowadzenia osób do kraju pokryłby ten system.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Wypowiedzą się teraz: poseł Tadeusz Tomaszewski a następnie poseł Jan Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Panie przewodniczący, panie ministrze, również dołączam się do gratulacji składanych naszemu koledze – posłowi Andrzejowi Biernatowi. Pragnę powiedzieć, że jestem spokojny o branżę turystyczną. Media mówią o sporcie, bo pan Andrzej Biernat w swojej pracy bardziej się nim dotychczas zajmował. Jestem spokojny, bowiem pani minister Katarzyna Sobierajska, wspólnie z zespołem. od wielu lat dobrze realizuje zadania z tego zakresu. Ten tandem daje gwarancję dobrej kontynuacji realizacji powierzonych im zadań.

Poseł Marek Matuszewski (PiS):

Trzeba ją powołać na stanowisko wiceminister.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

To jest decyzja ministra, nie wchodźmy w jego kompetencje.

Odniosę się do wypowiedzi pani minister. Urzędy marszałkowskie w chwili obecnej, po sytuacji, jaka miała miejsce ze sprowadzaniem klientów biur turystycznych do kraju, wyraźnie czekają i sygnalizują, że prace nad Turystycznym Funduszem Gwarancyjnym są dla nich bardzo potrzebne. Myślę, że podziela pani pogląd, iż urzędy marszałkowskie nie są powołane po to, aby zajmowały się tego rodzaju sprawami. Nie mówię nawet o technicznych procedurach i środkach finansowych. To dobrze, bo jest możliwość konsultacji założeń funduszu gwarancyjnego, ale sezon turystyczny nie będzie czekał. Chciałbym zapytać panią minister (bo to pokazuje zobowiązania i tempo pracy, jakie państwo podejmą), czy ta ustawa jest zaplanowana do rozpatrzenia podczas posiedzenia Rady Ministrów w tym, czy w przyszłym roku? Kalendarz prac rządu jest ustalany w przedziałach półrocznych. Czy ta sprawa jest uwzględniona w planie prac podczas najbliższego posiedzenia Rady Ministrów? Nie mówię o tym wszystkim, co trzeba zrobić, przed rozpatrzeniem takiego projektu przez rząd.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę, głos zabierze jeszcze pan poseł Jan Tomaszewski.

Poseł Jan Tomaszewski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, doprecyzuję moje pytanie, bo pani znów odpowiedziała „aczkolwiek, jednakże, na wszelki wypadek". Chciałbym wiedzieć i przekazać mediom, które przez was nas atakują, kiedy ministerstwo zakończy konsultacje i przedstawi projekt ustawy Radzie Ministrów? Powiedziała pani jeszcze o wyborach itp. Nie interesują mnie wybory. Media mają rację. Proszę odpowiedzieć konkretnie, np. – „do końca grudnia przedstawimy projekt Radzie Ministrów". Potem będziemy się czepiali Rady Ministrów. Chodzi o to, aby działać jak najszybciej. Niech się ich czepiają a nie nas.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Panie pośle, w informacji, którą otrzymaliśmy na piśmie, nie wiem czy pan nią dysponuje w chwili obecnej…

No właśnie. Drogą elektroniczną została przekazana ta informacja i jest w niej napisane, na jakim etapie ten ważny dla branży turystycznej i turystów projekt się znajduje.

Poseł Jan Tomaszewski (PiS):

Wiem, na jakim etapie ten projekt się znajduje. Chciałbym jednak usłyszeć konkretnie od pani minister termin, do którego uda się zrealizować te postanowienia.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę, głos ma pani minister.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Panie pośle, wykonaliśmy już swoją pracę na tym etapie. Przedłożyliśmy projekt Komitetowi Stałemu. Teraz musi on wydać zgodę i wtedy dokument zostanie rozpatrzony podczas posiedzenia Rady Ministrów.

Odpowiadając na pytanie pana posła Tadeusza Tomaszewskiego, pragnę powiedzieć, że fundusz będzie rozpatrzony jeszcze w tym roku – może nie na posiedzeniu listopadowym, ale raczej grudniowym.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Czy jest to uwzględnione w terminarzu prac Rady Ministrów?

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Plan pracy Rady Ministrów jest zawsze ustalany na podstawie zgłoszeń z Komitetu. Dokumenty, o które pan zapytał są uwzględnione do rozpatrzenia w planie prac legislacyjnych rządu. Ten dokument jest przewidziany do rozpatrzenia podczas posiedzenia Rady Ministrów tak czy siak.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję, pani minister.

Wypowie się jeszcze pan poseł Matuszewski.

Poseł Marek Matuszewski (PiS):

Pani minister, może niech pani powie, kto blokuje wprowadzenie tych ustaw? Dysponujemy informacjami, których nie mogę przywołać podczas posiedzenia Komisji, że ktoś to robi. Może to osoba w Ministerstwie Finansów. Wiemy, że zależy coś od Ministerstwa Finansów jeśli chodzi o ten fundusz. Niech pani powie prawdę i się nie boi. Nowy minister słucha i z pewnością będzie działał z werwą, ewentualne blokady w innych ministerstwach będzie przełamywał. Pan minister jest świeży, krwi jak powiedział ma ponad pięć litrów, da sobie radę.

Poseł Jan Tomaszewski (PiS):

Pani minister, rozumiem, że Ministerstwo Sportu i Turystyki zrobiło wszystko, co zrobić powinno?

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Tak.

Poseł Jan Tomaszewski (PiS):

Dziękuję.

Teraz czekamy na decyzję Rady Ministrów.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Myślę, że to wystarczające…

Poseł Marek Matuszewski (PiS):

Panie przewodniczący, niech pan pozwoli się wypowiedzieć pani minister. Dysponuję informacjami, że ktoś blokuje ten proces.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Aha, chodzi o blokowanie. Myślałem, że samoobrona już w parlamencie nie pracuje. Bardzo proszę, pani minister, czy ktoś coś blokuje?

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Żaden z resortów w chwili obecnej nie zgłasza uwag do projektu ustawy o założeniu turystycznego funduszu operacyjnego. Ministerstwo Finansów przesłało nam korespondencję, w której minister finansów stwierdza, że traktuje projekt jako uzgodniony. Decyzja obecnie jest po stronie przewodniczącego Komitetu Stałego Rady Ministrów.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Rozumiem, że pan poseł Piotr Van der Coghen chciał jeszcze coś dodać do dyskusji?

Poseł Piotr Van der Coghen (PO):

Panie przewodniczący, pani minister, Wysoka Komisjo, moja wypowiedź będzie pewnego rodzaju kontrą odnośnie do głosów moich przedmówców. Nie jest tak, że całe społeczeństwo oczekuje na ten fundusz gwarancyjny. Jest wielu obywateli tego kraju, którzy uważają, że wspieranie prywatnych inwestycji związanych z wyjazdami zagranicznymi nie powinno być finansowane z pieniędzy publicznych. Niektórzy tak sądzą.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Pan poseł przyszedł chyba nieco spóźniony na to posiedzenie. Odsyłam go, aby przeczytał o filozofii funkcjonowania tego funduszu. Nie otwieram tego tematu po raz drugi. Pani minister udzieliła doskonałych wyjaśnień.

Uspokajam tyły sali, nie wracajmy już do tego. Jesteśmy przekonani, że prace nad tym funduszem będą się toczyły a my będziemy brali udział w nich jako komisja właściwa do spraw turystyki. Mam nadzieję, że jak najszybciej uda nam się uporać z tą sprawą, dla dobra polskich turystów.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego: informacji Ministra Sportu i Turystyki oraz prezes Towarzystwa Przyjaciół Narciarstwa i Przyrody na temat barier prawnych w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej. Oddam za chwilę głos pani prezes, która reprezentuje TPNiP. Chciałbym przypomnieć, że Biuro Analiz Sejmowych już przeanalizowało sytuację. Pani Małgorzata Kulig-Juźwiak przedstawiła nam opinię na temat barier prawnych w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej w Polsce. Dysponują państwo elektronicznym zapisem tej opinii w skrzynkach mailowych. Bardzo proszę się zapoznać z tą opinią. Na jej bazie Komisja zorganizuje konferencję, podczas której pani Małgorzata Kulig-Juźwiak wraz z przedstawicielami branży będzie mogła odnieść się do tematu. Przedstawi ona wtedy wykaz i swoje przemyślenia. To będzie dobry czas, aby zastanowić się, czy nasza Komisja podejmie kroki, aby wejść na drogę legislacyjną i spróbować zmienić niektóre obszary polskiego prawa, aby barier rozwoju turystyki było jak najmniej.

Bardzo proszę, głos zabierze pani prezes Fogler.

Prezes zarządu Towarzystwa Przyjaciół Narciarstwa i Przyrody Marta Fogler:

Dziękuję bardzo.

Tak jak powiedziano, nazywam się Marta Fogler i jestem prezesem Towarzystwa Przyjaciół Narciarstwa i Przyrody. Nasze towarzystwo już od niemal 20 lat działa na rzecz rozwoju narciarstwa w Polsce. Chcieliśmy zwrócić się z prośbą do Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki o zainicjowanie procesu nowelizacji czterech ustaw (w niewielkim zakresie, proszę się nie przejmować), których przepisy blokują rozwój narciarstwa w naszym kraju. Ten sport ma ogromne znaczenie i miejsce w kulturze kraju od ponad 100 lat. Poza skokami i biathlonem narciarstwo to sport masowy, jest uprawiany rodzinnie. Bardzo podkreślał ten fakt, popierając jego rozwój, pan prezydent Bronisław Komorowski podczas swojego pobytu w Białce Tatrzańskiej. To styl życia, aktywny sposób spędzania wolnego czasu.

Kiedyś byliśmy znaczącą siłą sportową i narciarską na arenie międzynarodowej. Obecnie narciarstwo zjazdowe, wyczynowe, jest na skraju zapaści. Z czterech milionów narciarzy, niemal połowa uprawia ten sport za granicą. Przede wszystkim jest tak, dlatego że infrastruktura w Polsce jest niewystarczająca. Bardzo restrykcyjne przepisy związane z ochroną przyrody, olbrzymie w stosunku do powierzchni gór tereny parków narodowych nie pozwalają na rozwój. Tatry to 175 km^2 gór a park narodowy stanowi 212 km^2. Różnica wynosi 37 km^2. Przepisy Natura 2000 narzucają wiele ograniczeń.

Narciarze skazani są na tereny o charakterze pozaalpejskim, poza obszarami parków. Również na terenach dostępnych występują bariery natury prawnej, trudne do przejścia. Te bariery występują przede wszystkim w ustawach – Prawo budowlane, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie gruntów rolnych i leśnych a także o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

O tych sprawach za chwilę będzie mogła opowiedzieć pani mecenas Kulig-Juźwiak. Naszym zdaniem zmiany wymaga również rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Będziemy apelowali o to do pana ministra sportu i turystyki – serdecznie gratuluję, z nadzieją przyjmujemy tę nominację. Prosimy Komisję o wsparcie w tym zakresie.

Proponowane zmiany w ustawach, naszym zdaniem, nie mają wpływu na budżet państwa a mogą przynieść korzyści. Opowiem o nich. Korzyści społeczne wynikające z rozwoju narciarstwa, to rozwój regionów. Ośrodki narciarskie mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rozwoju i kształtowania funkcji turystycznej miejscowości górskich. Od ich dobrego funkcjonowania zależą dochody całego lokalnego sektora gospodarczego, w tym branży hotelowej, transportowej, usługowej, budownictwa, rolnictwa, służby zdrowia, kultury itd. Ważna jest również promocja regionu, poprzez promocję marki i produktów regionalnych – to bardzo istotna kwestia.

Ruch turystyczny to źródło bezpośrednich dochodów społeczności lokalnej, ale pośrednio również państwa. Wzrost zatrudnienia w turystyce i branżach powiązanych poprzez stymulację lokalnych rynków pracy zmniejsza bezrobocie i przestępczość. Lepsza infrastruktura turystyczna zatrzymuję emigrację narciarską. Obecnie ten problem dotyczy dwóch milionów narciarzy. Zwiększa to wpływy z podatków, w efekcie również dochody państwa.

Korzyści zdrowotne są oczywiste. Celem działania demokratycznego państwa jest ochrona życia i zdrowia obywateli. Prozdrowotna rola sportu jest nie do przecenienia. Poza korzyściami indywidualnymi przyniesie to długofalowe oszczędności w wydatkach państwa na ochronę zdrowia.

Korzyści sportowe – promocja kraju poprzez sport, rola wychowawcza i kulturowa sportu a przede wszystkim, co dla społeczeństwa jest bardzo ważne, pozytywne emocje i zdrowe uczucia patriotyczne.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Bardzo proszę o zabranie głosu panią minister Katarzynę Sobierajską.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

W swoim wystąpieniu pani prezes (co jest rzeczą naturalną) skupiła się głównie na kwestiach turystyki narciarskiej. Oczywiście, dostrzegamy ten problem. Ostatnio dokonaliśmy kompleksowej analizy, jakie ewentualnie przeszkody w obecnie obowiązującym porządku prawnym stanowią barierę rozwoju infrastruktury turystycznej. Na podstawie tej analizy zidentyfikowaliśmy następujące obszary problematyczne i akty prawne: ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa – Prawo budowlane, ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, Kodeks cywilny oraz Prawo wodne.

Krótko odniosę się do przywołanych dokumentów legislacyjnych i tego, jakie dostrzegamy w nich utrudnienia. Jeśli chodzi o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w myśl jej przepisów istnieje obowiązek o uzyskaniu decyzji o warunkach zabudowy określających zmianę sposobu użytkowania obiektów budowlanych. W przypadku realizacji inwestycji na terenach atrakcyjnych turystycznie brak planu zagospodarowania przestrzennego wymaga ustalenia warunków zabudowy na drodze administracyjnej. To dość skomplikowana procedura, zwłaszcza gdy inwestycje dotyczą prac remon-

towych lub adaptacyjnych do już istniejącej infrastruktury. Ponadto zgodnie z przepisami przedmiotowej ustawy inwestor jest zobowiązany do uzyskania pozwolenia na budowę w przypadku wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub obszar Natura 2000. Są odstępstwa, bo pozwolenie nie jest konieczne, jeśli w ramach tak zwanego postępowania kwalifikacyjnego przed wydaniem decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, nie zostanie nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Należy zwrócić uwagę, że infrastruktura, do której odnosiła się pani prezes (głównie trasy i wyciągi narciarskie), stanowi przedsięwzięcia, które mają wpływ na środowisko. W związku z tym procedury należy dochować.

Ustawa – Prawo budowlane zwiększa również uprawnienia dla organizacji ekologicznych, włączając je w proces uzgodnień inwestycyjnych. To prawo, które wynika z przepisów unijnych. Ewentualne zmiany w tym zakresie mogą być utrudnione. Dialog społeczny powinien się toczyć. Osobna kwestia, jeśli chodzi o Prawo budowlane, to brak jednolitej definicji budowli do celów podatkowych i budowlanych. To dopuszcza możliwość różnorodnej interpretacji przez organy podatkowe jednostek samorządu terytorialnego opodatkowania takich zabudowań, jak koleje linowe i wyciągi narciarskie. Znamy przypadki, w których przedmiotowe instalacje opodatkowane są w całości jako budowla stawką 2% od wartości bez uwzględnienia amortyzacji a w innej gminie – 2% jedynie od części budowlanej urządzeń.

Kolejna sprawa to ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych. W niej również zasadniczą kwestią jest dysponowanie planem zagospodarowania przestrzennego, który ułatwia realizację inwestycji. Generalny problem jest taki, że planów zagospodarowania przestrzennego w Polsce w dużym zakresie brakuje. W znacznym stopniu utrudnia to proces inwestycyjny, nie tylko w obszarze turystyki. Ta ustawa określa konieczność wydawania ocen środowiskowych. Zmusza to inwestora do uzyskania szeregu opinii, przeprowadzenia uzgodnień, nierzadko podczas organizacji przedsięwzięć w miejscach, które nie są obszarami chronionymi w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Wiedzą państwo, że takie procedury potrafią się przedłużać.

Omawiając *stricte* infrastrukturę narciarską – niewątpliwie Kodeks cywilny i niedawno procedowane z inicjatywy poselskiej zmiany w tym zakresie wydają się być istotne. Dotychczas przeszkodą w rozbudowie połączeń kolei linowych na atrakcyjnych turystycznie obszarach górskich jest ograniczony katalog urządzeń służących przesyłowi osób w ujęciu Kodeksu cywilnego. Wiem, że w tym zakresie czynione były stosowne próby zmian.

Jeśli chodzi o śródlądowe szlaki wodne, to jedyny problem, jaki identyfikujemy to kwestia swobodnego dostępu do wód przybrzeżnych na terenach prywatnych. Przepisy dotyczą grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchni wód publicznych w odległości 1,5 m od linii brzegu. W Prawie wodnym funkcjonuje taki przepis, ale jest bardzo często naruszany. Dostrzegamy nie tyle konieczność zmiany tego przepisu prawa, ale bardziej restrykcyjnego go przestrzegania.

Podsumowując, zidentyfikowane przez nas problemy poddaliśmy dość szerokiej dyskusji społecznej w ramach Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynacji Zadań Rządu określonych w „Kierunkach rozwoju turystyki do 2015 roku". Wszystkie resorty, które są właściwymi odnośnie do wspomnianych przeze mnie aktów prawnych dokonały stosownej analizy i możliwości zmian w przepisach. Podjęto działania miękkie, które mają na celu uświadomienie przedsiębiorców i szkolenie ich w zakresie przestrzegania prawa i właściwego rozumienia przepisów. Efektem działań było szkolenie organizowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska. Szkolenie dotyczyło głównie kwestii pozwoleń na budowę oraz inwestycji w obszarze infrastruktury turystycznej.

Należy zwrócić uwagę, że ostatnio zaczęła być procedowana cenna inicjatywa legislacyjna jeśli chodzi o infrastrukturę turystyczną. Mam na myśli projekt pana prezydenta Komorowskiego. W konsekwencji zmiany przepisów ustawy – Prawo wodne udostępniono wały przeciwpowodziowe nie tylko turystom pieszym, ale również rowerowym. To ma istotne znaczenie, jeśli chodzi o rozwój tego segmentu turystyki. W dniu wczo-

rajszym podczas posiedzenia podkomisji stałej rozmawialiśmy dużo na temat turystyki rowerowej. Potencjał dziedziny jest olbrzymi. To obszar, który w dużym stopniu przyczynia się do pozyskania pozytywnych wyników ekonomicznych z turystyki.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Tak jak powiedziałem wcześniej, zapewniam państwa, że na początku roku zwołamy konferencję z udziałem strony społecznej, ministerstwa i zastanowimy się jak podejść do nowelizacji ustawy.

Jeśli ktoś chce zabrać głos po tych wystąpieniach, bardzo proszę. Powinniśmy mniej dyskutować w tym zakresie a więcej działać. Obiecuję państwu, że pewne elementy ustaw uda nam się zmodyfikować, aby branża turystyczna mogła się w Polsce lepiej rozwijać. Doceniamy, jakie ma ona walory dla PKB.

Szanowni państwo, przystępujemy do omówienia punktu trzeciego porządku dziennego. Bardzo proszę panią minister o zabranie głosu w sprawie „Polskie Ramy Kwalifikacji – nowe ramy jakości kadr”.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący myślę, że w dniu dzisiejszym po raz pierwszy podczas posiedzenia Komisji poruszamy ten temat. Pragnę poinformować, iż jest bardzo istotny, zarówno w kontekście obszaru sportu, jak i turystyki. Otrzymali państwo dość obszerny materiał dotyczący tego, na czym polega Europejska Rama Kwalifikacji i jakie wynikają z tego tytułu dla Ministra Sportu i Turystyki zobowiązania. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, chciałabym prosić o wsparcie kolegów z resortu. Wypowiedzą się pan dyrektor Soroko oraz pani dyrektor Wyrwicz w sprawie obszarów sportu i turystyki.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Turystyki MSiT Elżbieta Wyrwicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, zaproszeni goście, chciałabym najpierw zwrócić uwagę na fakt, że jeden z priorytetów strategii Europa 2020 to rozwój gospodarki oparty na wiedzy i innowacyjności. W związku z globalizacją następują zmiany technologiczne, demograficzne oraz na rynku pracy. Te procesy wymagają od pracowników uzupełniania kompetencji poprzez uczenie się przez całe życie. To ważne, nowe (choć nie dla wszystkich nowe) pojęcie. Potrzeba sprostać wymaganiom pracodawców i konkurencyjności globalnego rynku pracy. Mając to na uwadze opracowano Europejską Ramę Kwalifikacji.

Można powiedzieć, że najważniejszą zmianą w systemach edukacji i szkoleń wnoszącą przez ERK jest budowa programów edukacyjnych, w oparciu o efekty uczenia się oraz zasady zapewnienia jakości i walidacji tych efektów – potwierdzenia efektów, które uzyskano w systemie edukacji pozaformalnej oraz nieformalnego uczenia się. Na bazie prac nad ERK oraz wdrażaniu krajowych ram w 34 państwach UE (w kilkunastu z nich już je wdrożono) przygotowano Polską Ramę Kwalifikacji. Polska Rama Kwalifikacji zapewni możliwość zdobywania dyplomów, certyfikatów, świadectw, bez względu na czas i formę kształcenia. Formy kształcenia mogą odbywać się w różnych ramach – edukacji formalnej, czyli zdobywania edukacji w szkołach, uczelniach i innych instytucjach kształcących, edukacji pozaformalnej, czyli zdobywania wiedzy podczas staży, szkoleń, praktyk i kursów oraz poprzez uczenie się nieformalne, czyli w pracy, w życiu codziennym, z książek i internetu.

W Polskiej Ramie Kwalifikacji, podobnie jak w europejskiej, efekty uczenia podzielono na trzy następujące obszary: wiedzę – zbiór uzasadnionych sądów, opisów, faktów, teorii, umiejętności – zdolność do stosowania wiedzy, rozwiązywania problemów przy jej wykorzystaniu oraz kompetencje społeczne – zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Gospodarka turystyczna obejmuje trzy sektory: hotelarstwo, gastronomię i turystykę rozumianą jako obsługę ruchu turystycznego. Roboczo często używa się określenia sektor HOGATUR. Edukacja kadr zawodowych w turystyce odbywa się przede wszystkim w ramach kształcenia formalnego. Obejmuje ona szkolnictwo zawodowe oraz wyższe. Odbywa się również w ramach kształcenia pozaformalnego – obejmuje szkolenia, w tym zawodach i działalnościach regulowanych oraz doskonalenie zawodowe a także nieformalnego uczenia się przez całe życie.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że minister właściwy do spraw turystyki, na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 2011 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. jest ministrem właściwym lub współwłaściwym do spraw kształcenia w wyżej wymienionych zawodach: technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik turystyki wiejskiej (współwłaściwa odpowiedzialność wraz z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi), kelner, kucharz oraz pracownik pomocniczy obsługi hotelowej. Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej w zakresie realizacji kształcenia zawodowego uczestniczyło w realizacji modernizacji kształcenia. Ten proces modernizacji przebiegał w latach 2010-2011. Prace te wpisują się w proces tworzenia krajowego systemu kwalifikacji opartego na Polskiej Ramie Kwalifikacji.

Co zrobiono w ramach procesu modernizacji? Zweryfikowano listę zawodów kształconych w systemie oświaty na podstawie prowadzonego monitoringu potrzeb rynku pracy, wyodrębniono opisaną kwalifikację, opisano warunki niezbędne do kształcenia w poszczególnych zawodach, stworzono możliwości szkolenia na kwalifikacje w kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w przedstawionych zawodach oraz określono warunki walidacji.

Podstawą do weryfikacji listy zawodów, których kształcenie odbywa się w systemie oświaty, właściwych dla ministra do spraw turystyki, było stałe monitorowanie rynku pracy oraz jego potrzeb, w tym rejestrowanego bezrobocia oraz ofert pracy i kształcenia. Zajmowało się tym Ministerstwo Sportu i Turystyki. Systematycznie prowadzimy badania losów absolwentów szkół i uczelni kształcących kadry dla turystyki. Opracowaliśmy raport z przeprowadzonego badania ankietowego wśród pracodawców działających w sektorach: hotelarskim, gastronomicznym oraz turystycznym. Dotyczył on preferencji sylwetki absolwenta szkolnictwa zawodowego. Te wszystkie informacje są wykorzystywane i stanowią podstawę naszej pracy.

W przypadku szkolnictwa wyższego w obszarze turystyki można uzyskać wykształcenie na poziomie licencjata lub magistra. Aktualnie szkolnictwo wyższe prowadzi kształcenie na kierunku turystyka i rekreacja, który jest dość popularny. W 2013 roku w swojej ofercie miały go 154 szkoły wyższe prowadzące studia licencjackie oraz 65 uczelni kształcących na studiach magisterskich. Uniwersytety ekonomiczne w Poznaniu i Katowicach oferują możliwość kształcenia na unikatowym kierunku – gospodarka turystyczna. Istnieje możliwość tworzenia nowych kierunków studiów odpowiadających potrzebom rynku pracy w obszarze turystyki.

Podsumowując temat można stwierdzić, że obszar kształcenia formalnego dla turystyki został przystosowany do wdrożenia Polskiej Ramy Kwalifikacji i oczekuje na przygotowanie podstaw prawnych umożliwiających jej implementację. Kontynuowana musi być praca dotycząca dbałości o zapewnienie jakości kształcenia, kwalifikacji, standardu walidacji oraz monitorowania rynku pracy i wprowadzania nowych kwalifikacji odzwierciedlających aktualne i zmieniające się potrzeby pracodawców w sektorze gospodarki turystycznej.

W odniesieniu do edukacji pozaformalnej i nieformalnej chciałabym zwrócić na fakt, że można zdobywać kwalifikacje do wykonywania szeregu różnych zawodów związanych z branżą hotelarską, gastronomiczną i turystyczną w oparciu o ramy kwalifikacji, w których kształcenie nie odbywa się na ścieżce formalnej. Przykładowo są to: boj hotelowy, pokojowa, szef kuchni, barman. W przedstawionym materiale zawarte są bardziej szczegółowe informacje na ten temat. Na ścieżce formalnej nie odbywa się również kształcenie zawodów przewodnika turystycznego, pilota wycieczek. W aktualnym stanie prawnym na podstawie ustawy o usługach turystycznych, należą one do zawodów regulowa-

nych i działalności regulowanej, gdyż wykonywanie ich wymaga uzyskania uprawnień, po spełnieniu określonych warunków. Aktualny stan prawny stwierdza, że te zawody to: przewodnik turystyczny miejski, przewodnik turystyczny terenowy, przewodnik turystyczny górski, międzynarodowy przewodnik wysokogórski, pilot wycieczek.

Wykonywanie wyżej wymienionych zawodów wymaga uzyskania uprawnień wydawanych przez marszałka województwa, co możliwe jest po spełnieniu określonych w prawie warunków. Należy podkreślić, że ten stan prawny zmieni się po dniu 1 stycznia 2014 roku, gdy na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2013 roku o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, zostaną usunięte wymagania kwalifikacyjne dla przewodników turystycznych, miejskich i terenowych oraz pilotów wycieczek. Zniesiona zostanie konieczność dysponowania stosownymi uprawnieniami do wykonywania tych zawodów. Nie będzie również funkcjonowała kategoria uprawnień międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego. Jego dotychczasowe zadania zostaną włączone do tych, które pełni przewodnik górski.

Należy zwrócić uwagę na fakt (jeśli odniesiemy się do krajowego systemu kwalifikacji, którego jednym z elementów jest Polska Rama Kwalifikacji), że te założenia przewidują, iż wiodącymi instytucjami dla przygotowywania kwalifikacji w poszczególnych sektorach będą właściwe resorty. Z tego powodu Ministerstwo Sportu i Turystyki przyjmuje ważną rolę. Postrzegamy siebie jako inicjatora a następnie – koordynatora działań zmierzających do przygotowania sektorowej ramy kwalifikacji w turystyce. To proces długofalowy. Działania rozpoczynamy od następujących przedsięwzięć: chcemy poinformować o Polskiej Ramie Kwalifikacji i kwalifikacjach ram sektorowych branżę hotelarsko-gastronomiczno-turystyczną na temat projektowanych rozwiązań, pragniemy dokonać przeglądu sektorowych ram kwalifikacji stosowanych w Unii Europejskiej w obszarze gospodarki turystycznej, będziemy zmierzali do zapewnienia pracodawcom wsparcia ekspertów przy wyodrębnianiu niezbędnych kwalifikacji dla gospodarki turystycznej. Te wszystkie działania pozwolą nam wypracować rozwiązania umożliwiające utworzenie sektorowej ramy kwalifikacyjnej i zapewnienie profesjonalnych kadr dla gospodarki turystycznej, konkurencyjnych na rynku europejskim.

Trzeba podkreślić, że powodzenie realizacji projektowanych działań mających na celu stworzenie sektorowej ramy kwalifikacji jest uwarunkowane między innymi zaangażowaniem branży reprezentującej pracodawców sektorów HOGATUR oraz pracowników pozyskujących kwalifikacje lub reprezentujących kwalifikacje przypisane do hotelarstwa, gastronomii lub turystyki. Istotne działania w tym zakresie MSiT realizuje w ramach prac bieżących. Monitorujemy m.in. potrzeby rynku pracy, bezrobocie rejestrowane w przedmiotowych sektorach oraz rejestrowanych ofert pracy. Tak jak wspomniałam wcześniej, badania losów absolwentów realizujemy co drugi rok.

Zdiagnozowaliśmy w ramach prowadzonej przez nas pracy trudności, które mogą mieć wpływ na proces tworzenia sektorowej ramy kwalifikacji w turystyce. Wyróżniamy m.in.: zróżnicowaną branżę obejmującą hotelarstwo, gastronomię i turystykę – mam na myśli fakt, że pracować powinniśmy z tymi trzema grupami a rama sektorowa będzie jedna, więc w pracach nad nią powinniśmy uwzględnić specyfikę kwalifikacji, zawodów i pracodawców całego HOGATUR, dużą liczbę podmiotów działających w gospodarce turystycznej, w tym mikroprzedsiębiorstw – trudno jest prowadzić szeroko zakrojoną współpracę ze wszystkimi.

Stworzenie sektorowej ramy kwalifikacji w turystyce wymaga przeprowadzenia pełnych cyklów prac nad każdą osobną kwalifikacją. To zadanie długofalowe, które wymaga właściwego przygotowania struktur oraz umiejętnego czerpania doświadczeń z innych krajów Europy, które wdrożyły krajowe ramy kwalifikacji. Należy podkreślić fakt, że na polskim rynku kwalifikacji dopiero kształtują się ramy i podwaliny dla krajowego systemu kwalifikacji a w nim sektorowych ram kwalifikacji dla wszystkich – wielu różnych branż. Jesteśmy na pewnym etapie długofalowego procesu. Działania MSiT są uwarunkowane postępami w tworzeniu nie tylko ogólnokrajowego systemu Polskiej Ramy Kwalifikacji, ale przede wszystkim podstaw prawnych dla wdrożenia takiego systemu, nie tylko w turystyce, ale we wszystkich innych sektorach rynku kwalifikacji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę, głos ma pan dyrektor.

Dyrektor Departamentu Sportu Wyczynowego MSiT Adam Soroko:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, w obszarze sportu sprawa ram kwalifikacji i ich uznawania oraz wszystkiego, co związane było z formalnymi wymogami, zmieniła się w sposób istotny w sierpniu 2013 roku wraz z wejściem w życie art. 25 ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów. Nastąpiło wtedy zniesienie wymogu formalnego posiadania kwalifikacji w zawodzie instruktora i trenera. Znacząco zmieniło to rzeczywistość w obszarze kształcenia kadr trenerskich i instruktorskich w polskim sporcie oraz w ocenie jakości zawodu trenera i instruktora. Istotą dereglamentacji było otwarcie wolnego rynku, aby pracodawca decydował o własnej ocenie kwalifikacji zawodowej trenerów i instruktorów oraz – ogólnie mówiąc – szkoleniowców. W dokumentach urzędowych używamy obecnie takiej terminologii. Pracodawca będzie mógł zdecydować o zatrudnieniu danej osoby w klubie i związku sportowym.

Związki sportowe dysponują narzędziem samodzielnego ustalenia kwalifikacji w tym obszarze, do czego wcześniej nie dochodziło na masową skalę oraz mogą zacząć wydawać licencje i certyfikaty opracowane na podstawie ustaleń związkowych lub nadrzuconych regulacji międzynarodowych. Przykładem mogą być kwalifikacje szkoleniowców w piłce nożnej uznane przez FIFA. To bardzo modelowe rozwiązania dla całego sportu. Polski Związek Piłki Nożnej ma już ustalone wzorce i standardy. Mówimy jednak o jednym związku i federacji. Wedle danych, którymi dysponujemy wynika, że nie całe środowisko sportowe było tak dobrze przygotowane do deregulacji jak piłka nożna. Aby wesprzeć środowisko sportowe w opracowywaniu nowego modelu kształcenia, ministerstwo rozpoczęło prace nad sektorową ramą w obszarze sportu i zaprosiło do jej tworzenia polskie związki sportowe oraz cały ruch sportowy. Chcemy to robić, ale obawiamy się niekontrolowanego napływu kadry do środowiska sportowego. Taki stan mógłby obniżyć rezultaty osiągane przez naszych sportowców.

Naszym zamiarem nie jest regulowanie czegokolwiek. Środowisko miało takie obawy. Skoro wprowadzono deregulację, naszym zadaniem i rolą nie jest wprowadzanie przepisów. Chodzi o stworzenie platformy współpracy i *know-how* dla związków sportowych. Przykładem może być Akademia Trenera, która jest projektem finansowanym z naszych środków. W sposób merytoryczny może ona wesprzeć całe środowisko. Jako ministerstwo wspólnie z Instytutem Sportu na początku września zorganizowaliśmy międzynarodową konferencję skierowaną przede wszystkim do przedstawicieli polskich związków sportowych związanych z nowym podejściem do edukacji i kształcenia w sporcie. Mieliśmy panelistów z międzynarodowych i europejskich instytucji zajmujących się ramami kwalifikacji w sporcie.

Tak jak powiedziałem obecne podejście jest zasadne, jeśli ruch sportowy przejmuje odpowiedzialność za szkolenie zawodowe. Spoczął na środowisku ciężar edukacji i szkolenia kadry sportowej. Dysponujemy różnymi analizami, które przedstawiają jak sytuacja rozwiązana jest w innych krajach. Były modele tworzenia platformy pomiędzy administracją i ruchem sportowym a uczelniami wyższymi – np. w Belgii. Ten model wydaje się nam dość bliski naszej idei, jeśli chodzi o nastawienie na efekty i współpracę. Model brytyjski jest przykładem całkowitej liberalizacji, ale Brytyjczycy odchodzą od tego modelu, co pokazali podczas konferencji we wrześniu, bo sami przyznali, że spowodowało to pewien chaos na rynku edukacji.

Ministerstwo stoi na stanowisku, że odpowiada za warunki oraz normy współpracy, platformę edukacyjną obejmującą sport wyczynowy i powszechny. Tymi sprawami będziemy chcieli się zajmować w najbliższym czasie. Zajmie się tym na nowo powołana rada działająca przy Ministrze Sportu i Turystyki do spraw kształcenia kadr kultury fizycznej. Jej zadania będzie trzeba w układzie deregulacji trochę zmienić. Ma również być *know-how* środowiska sportowego. Chcemy współpracować ze środowiskiem sportowym a nie działać obok niego. To na nim a nie na ministerstwie obecnie spoczywa największa odpowiedzialność. Zapewne jest to słuszne rozwiązanie w kontekście tego

modelu. Dostrzegamy, że środowisko sportowe nie jest gotowe na absorbcję tak szerokiego zakresu odpowiedzialności w obszarze edukacyjnym w sporcie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję panu dyrektorowi.

Otwieram dyskusję.

Przyjęliśmy informację.

Zamykam dyskusję.

Szanowni państwo, pragnę poinformować, iż ze względu na prośbę pana ministra Karpińskiego, przesunięte zostanie posiedzenie Komisji dotyczące planów inwestycyjnych ministerstwa na lata 2014-2015. Nowy minister musi zapoznać się z faktami. Wysłuchanie o godzinie 15.00 w dniu dzisiejszym tej informacji byłoby według mnie bezcelowe. Przychyliłem się do prośby ministerstwa. Wraz z nowym ministrem ustalę datę posiedzenia, gdy Komisja zajmie się tym ważnym tematem.

Zostałem przed chwilą poinformowany, że zgodnie z regulaminem Sejmu pan minister Biernat złożył rezygnację z funkcji wiceprzewodniczącego Komisji sejmowej. Zgodnie z tym przepisem (art. 20 ust. 5) rezygnacja członka prezydium z funkcji następuje z dniem złożenia przez niego Marszałkowi Sejmu pisemnego oświadczenia w tej kwestii.

Stwierdzam, że to się stało. Sekretariat dysponuje podpisaną przez pana posła Andrzeja Biernata rezygnacją.

Mam do państwa prośbę. Zgodnie z naszymi ustaleniami prezydium składa się z czterech członków. Pan przewodniczący Falfus jest długotrwale chory i nie uczestniczy w pracach Komisji. Pan przewodniczący Hofman jest bardzo zajęty. W związku z tą rezygnacją i mając świadomość, że o godzinie 15.00 w dniu dzisiejszym się nie spotkamy, proszę państwa, abyśmy do porządku dziennego wprowadzili punkt dotyczący wyboru nowego członka prezydium, który pomógłby mi w pracy. Sam muszę uczestniczyć w posiedzeniach prezydium, potrzebny jest mój zastępca. Zgłaszam taki wniosek – myślę, że jest wystarczająco uzasadniony.

Kto jest za uzupełnieniem porządku obrad o ten punkt? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Dziękuję, porządek został uzupełniony.

Na stanowisko mojego zastępcy, zgodnie z ustaleniami, jakie przyjęliśmy na początku prac Komisji, zgłaszam pana posła Jakuba Rutnickiego z Platformy Obywatelskiej. Od 2005 roku jest posłem i wiceprzewodniczącym podkomisji nadzwyczajnej do spraw najważniejszych imprez siatkarskich. Przed nami mistrzostwa świata w siatkówce. Mam nadzieję, że w tym zakresie będzie nas wspierał i przyjmie na siebie tę odpowiedzialność. Myślę, że większa rekomendacja nie jest potrzebna. To znany, lubiany bramkarz naszej reprezentacji sejmowej.

Pan minister zażartował: „kudłaty”…

Czy są inne kandydatury?

Nie słyszę zgłoszeń.

Poddaję kandydaturę pod głosowanie.

Kto jest za? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że podjęliśmy uchwałę o wyborze wiceprzewodniczącego Komisji – Jakuba Rutnickiego.

Zwołuję posiedzenie prezydium i zamykam posiedzenie Komisji.